

Jaarverslag 2024

Commissie MKB

Midden- en
kleinbedrijf
MKB

NBA

Februari 2025

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Nederland rekt op zijn accountants.

De leden van de Koninklijke NBA vormen een brede, pluriforme beroepsgroep van ruim 22.000 professionals werkzaam in de brede accountantspraktijk, bij de overheid, als intern accountant en in het management van organisaties. Integriteit, objectiviteit, vakbekwaamheid en zorgvuldigheid, vertrouwelijkheid en professionaliteit zijn essentiële beginselen voor iedere accountant. De Koninklijke NBA helpt accountants hun cruciale rol in de maatschappij te vervullen, nu en in de toekomst.

Dit document bevat bladwijzers, hyperlinks en navigatiebuttons

 Adobe Acrobat bladwijzers - toetsencombinatie "Ctrl-b"

 Tekst is een interne document- of externe hyperlink

 Naar inhoudsopgave

 Vorige pagina

 Volgende pagina

Colofon

Dit document is vastgesteld door de Commissie MKB.

Deze publicatie is samengesteld voor leden. De publicatie heeft geen status in het kader van de beroepsuitoefening, wel kan worden verwezen naar publicaties die een dergelijke status wel hebben.

© 2025 Koninklijke NBA

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevens bestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij door middel van druk, fotokopieën, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de NBA.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
Jaarverslag 2024 commissie MKB	5
Activiteitenplan 2024 Commissie MKB	6
Perspectief voor kleinere mkb-praktijken	6
COMPact	7
MKB-toets op NBA-regelgeving	8
NBA Handreikingen 1111 en 1137	8
Koepelconvenant horizontaal toezicht	8
Assurance-activiteiten	8
Beroepsprofiel en nieuwe onderwijsmodel	9
Duurzaamheid voor het mkb	9
Onderzoekscentrum MKB	9
Beroepscultuur	10
Regelgeving	10
Digitalisering	10
Fiscale community	10

Jaarverslag 2024 Commissie MKB

De activiteiten van de Commissie MKB staan in het teken van het ondersteunen van de MKB Accountant bij zijn of haar werkzaamheden. In dit jaarverslag vindt u een overzicht van deze activiteiten.

Bij de uitvoering van de activiteiten hebben we waar mogelijk gebruik gemaakt van de kennis en ervaring van de MKB Accountants.

Voor een deel van de activiteiten heeft de Commissie MKB de krachten gebundeld met de SRA en Novaa. Allen willen bouwen aan duurzame fundamenten van het beroep MKB Accountant en de basis bieden om de belangen van de MKB Accountant optimaal te kunnen behartigen.

Doel van de activiteiten van de Commissie MKB is er voor te zorgen dat de MKB Accountant ook in de toekomst van toegevoegde waarde blijft.

Activiteitenplan 2024 Commissie MKB

De focus van de Commissie MKB heeft in 2024 gelegen op de kantoren waar niet meer dan vijf accountants werkzaam zijn. Het accent ligt daarbij op activiteiten gericht op de samenstellwerkzaamheden. Maar ook assurance-werkzaamheden in het niet-Wta-segment maken deel uit van de scope van de Commissie MKB.

Perspectief voor kleinere mkb-praktijken

In 2024 heeft de Commissie zich actief ingezet voor het ondersteunen van éénpitters, kantoren met 1 accountant en maximaal 5 werknemers en kleine kantoren met maximaal 5 accountants. Op 21 maart vond er een bijeenkomst plaats in Houten (afdeling Centrum) specifiek gericht op de uitdagingen die éénpitters en kleine kantoren ervaren. De Commissie heeft hierbij aandacht gevraagd voor een afgebakende omschrijving van éénpitters, gezien de andere specifieke uitdagingen waarmee zij geconfronteerd worden in vergelijking met kantoren waar één accountant samenwerkt met personeel of andere kleinere kantoren.

Naast de bijeenkomsten in de regio's Oost en Centrum werd op 22 mei de eerste bijeenkomst 'Sparren voor éénpitters en kleine kantoren' in Zuid-Holland georganiseerd, een initiatief van de Commissie MKB in samenwerking met Novak. De bijeenkomst, die 15 deelnemers trok, bleek goed aan de behoefte van de deelnemers te voldoen. Diverse andere bijeenkomsten 'Sparren voor éénpitters en kleine kantoren' zijn in de loop van het jaar gepland en zullen in 2025 verder worden voortgezet om de groeiende behoeften van deze doelgroep te blijven ondersteunen.

Op 18 juni 2024 heeft er een overleg met SRA en Novaa plaatsgevonden, waarin belangrijke beleidsstandpunten zijn besproken. Het vervolgoverleg met deze partijen op 22 oktober 2024 heeft geleid tot de publicatie van een gezamenlijk document: Gezamenlijke standpunten NBA, Novaa en SRA. Het betreft gezamenlijke standpunten op het gebied van:

- Overleg en besluitvormingsprocessen;
- Beroepsprofiel, opleidingen en instroom;
- Inspraak stakeholders;
- Regelgeving;
- Werkdruk en capaciteit;
- Ondernemerschap.

Het gezamenlijke document is aangeboden aan het NBA-bestuur.

Naast deze bijeenkomsten was de Commissie in 2024 betrokken bij diverse belangrijke discussies en beleidsontwikkelingen, waaronder:

- Het beroepsprofiel en het nieuwe onderwijsmodel
- ISQM 1
- NBA-Handreiking 1137
- Ondernemerschap
- Het cultuurprogramma

Deze thema's blijven ook in 2025 van belang, en de Commissie zal haar inzet voortzetten om een bijdrage te leveren aan het verbeteren van de situatie voor éénpitters en kleine kantoren.

COMPact

Op 6 februari 2024 werd de kick-off van COMPact succesvol afgetrapt met een webinar. Dit webinar markeerde de lancering van COMPact, dat sindsdien voor alle kantoren beschikbaar is. Het webinar werd goed ontvangen, met deelname van accountants van 450 verschillende accountantskantoren. Op dit moment hebben 491 kantoren toegang tot COMPact. Tijdens het webinar was er veel interesse en een specifieke vraag kwam vaak naar voren: waarom is COMPact niet ook geschikt voor kantoren die wettelijke controles uitvoeren?

Op 29 mei vond het eerste overleg van de Vakgroep COMPact plaats, gericht op het onderhoud van de takenlijst. In september stond de volgende vakgroepbijeenkomst gepland. Tijdens deze laatste bijeenkomst werd gezamenlijk geconcludeerd dat er op dat moment geen nieuwe regelgeving was die aanleiding gaf om nieuwe taken aan te maken. Wel werd vastgesteld dat enkele taken die nu dubbel in de tool staan, per 2025 zullen verdwijnen.

Het verdere onderhoud van COMPact en het doorvoeren van deze optimalisaties blijven prioriteit in de komende periode, met als doel de tool verder te verbeteren en beter aan te sluiten bij de behoeften van de accountantskantoren.

MKB-toets op NBA-regelgeving

Vanaf 2024 is het College voor Beroepsreglementering (CB) de mkb-toets bij nieuwe regelgeving gaan gebruiken. Ter ondersteuning van deze implementatie is op 16 januari bij de NBA-afdeling Kwaliteit een presentatie gehouden over het thema 'mkb', speciaal gericht op de collega's binnen de organisatie.

Daarnaast zijn inmiddels de eerste voorgenomen regelgevingen vanuit het CB geconsulteerd, dit betrof het meerjarenplan 2025-2027 en ISQM1. De Commissie MKB heeft op beide consultaties een reactie geschreven. Deze invoering van de MKB-toets markeert een belangrijke ontwikkeling in de kwaliteitszorg van regelgeving voor het mkb-segment. De verdere uitvoering en evaluatie zullen in de komende periode centraal staan.

NBA Handreikingen 1111 en 1137

Het projectplan voor actualisatie van Handreiking 1111 - Overige opdrachten is in 2024 diverse malen ingediend bij het CB. Ondanks dat het projectplan nog niet was goedgekeurd, is er een concepttekst gemaakt. Na input van de commissie MKB is het projectplan goedgekeurd door het CB en zal de handreiking (uit 2010) herschreven worden in 2025.

De herziening van deze handreiking is een belangrijke stap om de handreiking beter af te stemmen op de praktijk en de behoeften van de betrokkenen. Het vervolgproces zal zich in 2025 verder ontploegen, met als doel een solide en praktijkgerichte handreiking te realiseren.

In februari 2024 heeft de Commissie MKB een bijdrage geleverd aan de paragraaf met betrekking tot de samenstellingspraktijken in de in juni 2024 gepubliceerde nieuwe Handreiking 1137 - Corruptie, werkzaamheden van de accountant.

Koepelconvenant horizontaal toezicht

Op 16 januari vond er een inhoudelijk overleg plaats met de Belastingdienst om te bespreken welke concrete zaken door de NBA/Raad voor Toezicht in de ogen van de Belastingdienst uitgevoerd moeten worden om een koepelconvenant af te kunnen sluiten.

Op 21 juni werd het convenant in detail besproken. Vervolgens vond op 26 juni een overleg plaats met de verschillende koepels. Tijdens dit overleg werd de vraag gesteld of er daadwerkelijk behoefte is onder de leden aan een convenant vanuit de NBA.

In 2025 zal het overleg met de Belastingdienst weer worden opgepakt, waarbij verdere stappen worden gezet om te komen tot een eventuele afronding van het convenant, afhankelijk van de behoeften en wensen van de leden.

Assurance-activiteiten

In 2024 is de beleidsvisie fraude-expertise verder uitgewerkt. Afgelopen jaar hebben we gepleit voor de betrokkenheid van het niet-Wta segment, een verzoek dat inmiddels door het bestuur is toegezegd.

In 2024 kwam het onderwerp Less Complex Entities ook op de agenda, dat al is besproken in het reguliere overleg met het CB. Er zijn echter nog geen definitieve besluiten genomen over de aanpak en uitvoering van dit onderwerp.

Een ander punt van aandacht in 2024 was de rol van de mkb-accountant op het gebied van fraude-expertise. Er wordt binnen de sector bezorgdheid geuit over hoe de mkb-accountant zich in dit domein kan positioneren en welke ondersteuning en expertise nodig is om adequaat met fraude te kunnen omgaan. Deze kwesties zullen verder worden besproken en uitgewerkt in de komende periode.

Beroepsprofiel en nieuwe onderwijsmodel

De Commissie MKB heeft in 2024 een advies uitgebracht aan het Kernteam over het beroepsprofiel en heeft het toekomstig onderwijsmodel uitgewerkt in een schema. Dit advies en de uitwerking zijn van groot belang voor de verdere ontwikkeling van de sector.

De faculty OSV heeft in grote lijnen positief gereageerd op de uitwerking van de Commissie MKB. Er werden echter wel vragen gesteld over de mogelijkheid om het onderwijsmodel te vertalen naar een studeerbaar opleidingsmodel. Deze vragen worden meegenomen in de verdere discussie. Het document 'Beroepsprofiel en nieuw onderwijsmodel' wordt niet alleen binnen de Commissie MKB besproken, maar ook met de SRA en Novaa, om bredere afstemming en input te verkrijgen.

Recent is het Kernteam Herijking Beroepsprofiel (kernteam) gestart en er heeft overleg plaatsgevonden tussen de Commissie MKB en het kernteam maar ook tussen het kernteam, de Commissie MKB, SRA en Novaa. Tijdens deze gesprekken is input geleverd op basis van de rondetafels en zijn de standpunten duidelijk gemaakt. Het overleg wordt in 2025 voortgezet, waarbij verdere stappen richting de implementatie van het nieuwe beroepsprofiel en het onderwijsmodel zullen worden gezet.

Duurzaamheid voor het mkb

SRA en de NBA hebben gezamenlijk gereageerd op de consultatie van European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) voor de rapportagestandaarden voor de European Sustainability Reporting Standards (ESRS). De Commissie MKB heeft aanbevolen om in samenwerking met SRA en Novaa een handreiking of guidance te ontwikkelen voor de praktijk.

Daarnaast zijn er in 2024 verschillende artikelen gepubliceerd over duurzaamheid binnen het mkb. De EFRAG-standaard, hoewel werkbaar in de praktijk, is vrij uitgebreid. Er is echter een groeiend besef dat Standaard 4410 onvoldoende voldoet bij de uitvoering van duurzaamheidsrapportages. Daarom is het wenselijk dat er een aparte standaard voor niet-financiële gegevens wordt ontwikkeld, die beter aansluit bij de behoeften van mkb-bedrijven. Dit traject zal door de Commissie MKB in 2025 verder worden gevolgd.

Er is ook bezorgdheid over de invulling van de 8 maanden praktijkopleiding, die als vrij fors wordt ervaren voor het mkb. Er wordt onderzocht of hier ruimte is voor verbetering, zodat de opleiding beter aansluit bij de praktijk van mkb-accountants.

Onderzoekscentrum MKB

De Commissie MKB en de SRA zijn nauw verbonden met het Onderzoekscentrum MKB. De andere samenwerkingspartner in het bestuur is het AC-scholenoverleg. Het Onderzoekscentrum MKB heeft de volgende doelstellingen:

- Het geven van input aan mkb-accountants over ontwikkelingen op middellange termijn (2 tot 5 jaar);
- De profilering van de maatschappelijke betekenis van de mkb-accountant;
- Het door middel van innovatie aantrekkelijk maken van opleiding tot en het beroep van de mkb-accountant.

Iedere organisatie levert een bestuurslid. Het onderzoekscentrum richt zich op ondersteuning van het werk van de MKB Accountants en de uitdagende thema's die zij in hun werk in de samenstel- en controlepraktijk tegenkomen; vaktechnisch, maatschappelijk en/of technologisch.

De samenwerkingsovereenkomst is van rechtswege in 2024 geëindigd. Vanwege het belang voor de mkb-accountant, heeft het bestuur van het Onderzoekscentrum MKB besloten lopende en toekomstige onderzoeken onder te brengen in een breder mkb-platform. De overdracht van de lopende onderzoeken 'Vergroten digitale weerbaarheid mkb' (Hogeschool Utrecht / Saxion Hogeschool) en 'Van winst naar impact – Maatschappelijke verslaggeving

in het mkb' (NHL Stenden / Hogeschool Rotterdam / HAN en 11 accountantsorganisaties) zal naar verwachting in 2025 plaatsvinden.

Beroepscultuur

Er heeft in november 2024 een overleg plaatsgevonden met Berry Wammes, de programmaleider van het NBA programma beroepscultuur. Uit dit overleg is gebleken dat het programma op dit moment voornamelijk gericht is op de Wta-kantoren. De Commissie MKB zal in 2025 de ontwikkelingen over dit onderwerp blijven volgen.

Regelgeving

De betrokkenheid van de Commissie MKB bij de MKB-toets, de Handreikingen 1111 en 1137 en het reageren op de consultaties van het CB betreffende ISQM1 en het meerjarenplan 2025-2027 zijn voorbeelden van actieve betrokkenheid bij het strategische NBA-project Regelverbetering.

De Commissie MKB zal in 2025 actief deelnemen aan de activiteiten van het NBA-project Regelverbetering die gericht zijn op het mkb-segment en zal – indien nodig – actief komen met voorstellen.

Digitalisering

Vanwege andere prioritaire agendapunten en de bezetting van de commissie is dit onderwerp in 2024 niet opgepakt. Het zal in de toekomst opnieuw worden bekeken, afhankelijk van de beschikbare capaciteit en de prioriteiten van de commissie.

Fiscale community

De fiscale community is groeiende en zal in 2025 verder uitgebouwd worden. Er hebben in 2024 online-ontbijtsessies 'Fiscale updates en input Becon-overleg' plaatsgevonden. Mede door deze input kan de Commissie actuele onderwerpen en knelpunten met de Belastingdienst bespreken.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
Postbus 242
2130 AE Hoofddorp

T 088 4960 301
E nba@nba.nl
I www.nba.nl